

Bryssel, 7. helmikuuta 2025
(OR. en)

6047/25

COMPET 60
MI 74
ENFOCUSTOM 24
CONSOM 20
ENV 64
RC 7

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	6. helmikuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 37 final
Asia:	KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE Kattava EU:n keinovalikoima turvallista ja kestävästä verkkokaupasta varten

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 37 final.

Liite: COM(2025) 37 final

Bryssel 5.2.2025
COM(2025) 37 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Kattava EU:n keinovalikoima turvallista ja kestävästä verkkokaupasta varten

Kattava EU:n keinovalikoima turvallista ja kestävästä verkkokauppaa varten

Verkkokauppa on mullistanut kuluttajien ja yritysten, myös pienten ja keski suurten yritysten (pk-yritysten), vuorovaikutusta ja tuonut monia hyötyjä EU:n koko taloudelle. Samaan aikaan verkosta ostettujen ja suoraan kuluttajille EU:hun toimitettujen tuotteiden viimeaikainen vyöry on kasvattanut verkkokauppaan liittyviä haasteita. Näitä ovat muun muassa riski, että vaatimustenvastaisista tuotteista aiheutuu haittaa kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle sekä peruuttamattomien ympäristövahinkojen ja haitallisen hiilijalanjäljen riski ja kielteinen vaikutus lainkuuliaisten yritysten kilpailukykyyn.

EU kannattaa visiota sujuvasta, turvallisesta ja luotettavasta verkkokaupankäynnistä, joka edistää kestävästä kehitystä ja toimii digitaalisen siirtymän välineenä vuodelle 2030 asetettujen digitaalisen vuosikymmenen tavoitteiden mukaisesti. Verkkokaupan olisi edistettävä innovatiivista ja vastuullista liiketoimintaa ja noudatettava hyvää kauppatapaa ja EU:n lainsäädäntöä.

Tässä tiedonannossa kuvataan komission kokonaisvaltainen lähestymistapa pyrittäessä vastaamaan verkkokauppatuonnin asettamiin haasteisiin tuontituotteiden koko elinkaaren ajan. Tiedonannossa komissio esittää vaatimustenmukaisuuden valvonnalle asettamansa prioriteetit ja peräänkuuluttaa vahvempaa yhteistyötä ja koordinoitua kaikkien asiaan liittyvien viranomaisten välillä. Tällaisella yhteistyöllä olisi kyettävä varmistamaan, että tuontituotteet, jotka toimitetaan verkkokaupoista suoraan kuluttajille, ovat EU:n sääntöjen mukaisia ja että kaupankäynnissä noudatetaan hyvää kauppatapaa. Tavoitteen saavuttamiseksi komissio kehottaa jäsenvaltioita ja niiden toimivaltaisia viranomaisia omaksumaan proaktiivisen roolin tässä tiedonannossa esitettyjen keskeisten toimien seurannassa ja toteutuksessa. Lisäksi komissio esittää toimenpiteitä, joilla parannetaan tulli- ja markkina valvontaviranomaisten reagoitukykyä ja niiden toiminnan tuloksellisuutta. Tähän pyritään erityisesti tulliliiton nopeutetun uudistuksen avulla, koska tämä poistaisi tullihelpotukset arvoltaan vähäisiltä lähetyksiltä ja parantaisi valvontavalmiuksia. Mahdollisesti voitaisiin ottaa käyttöön myös erityinen syrjimätön käsittelymaksu suoraan kuluttajille toimitettaville tuontitavaroille. Komissio kutsuu markkinatoimijat ja institutionaaliset sidosryhmät yhteistyöhön tässä asiassa.

1. VERKKOKAUPPATUONNIN SUUNTAUKSET JA HAASTEET

Verkkokaupasta on tullut olennainen osa kuluttajien ostokäyttäytymistä. Eurooppalaisista 70 prosenttia ostaa säännöllisesti tuotteita verkosta¹, sekä yritysten omista verkkokaupoista että verkossa toimivilta markkinapaikoilta. Kuluttajista 76 prosenttia katsoo, että vuoteen 2030 mennessä tuotteiden ja palvelujen ostaminen ja myyminen verkossa tulee olemaan yksi tärkeimmistä digiteknologian sovelluksista Euroopassa.²

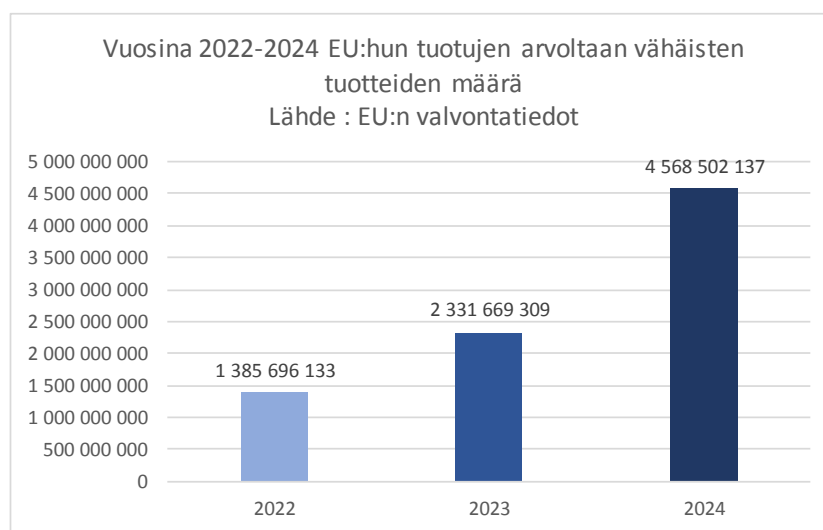
Viime vuosina varsinkin verkon markkinapaikat ovat kasvaneet merkittävästi, ja kansainväliset toimijat ja myös monet eurooppalaiset yritykset ovat nousemassa alueelliseen johtoasemaan. Verkkomarkkinapaikoilla tarjotaan hyvin monenlaisia tuotteita, joiden houkuttelevuutta lisää usein alhainen hinta sekä yksinkertainen ostoprosessi, jossa toimitus tapahtuu nopeasti ja edullisesti. Verkkomarkkinapaikat ovat avanneet kulutustuotteiden kansainvälistä kauppaa: ne yhdistävät kuluttajat hyvin monenlaisiin myyjiin vakiintuneista tuotemerkeistä pientuottajiin ja startup-yrityksiin sekä EU:ssa että maailmanlaajuisesti. Niiden

¹ Eurobarometridata vuodelta 2023: [E-commerce statistics for individuals - Statistics Explained](#).

liiketoiminta on usein hybridimuotoista, eli ne eivät toimi ainoastaan välittäjinä kuluttajien ja yritysten välillä vaan myyvät myös itse suoraan kuluttajille ja ylläpitävät mittavia tuotanto- ja jakelukanavia EU:n ulkopuolella.

Verkkokauppa on kaupallisen ja digitaalisen innovoinnin ympäristö, jossa hyödynnetään yksilöllisiä tuotetarjouksia ja suosituksia sekä tekoälyn mahdollistamia optimointitapoja, markkinointiratkaisuja ja sovelluksia kuluttajille.

Kuluttajien verkkokaupoista suoraan EU:hun tilaamat ostokset ovat lisääntyneet räjähdysmäisesti viime vuosina, ja niiden määrän odotetaan kasvavan jatkossakin nopean tahtiin ja hyötyvän nykyisestä arvostaan vähäisten (enintään 150 euroa) lähetysten tullivapautuksesta. EU:n valvontatietojen mukaan EU:hun tuotiin lukumääräisesti 4,6 miljardia tällaista arvostaan vähäistä lähetystä vuonna 2024. Määrä on lähes kaksi kertaa suurempi kuin vuonna 2023 (2,4 miljardia) ja yli kolminkertaistunut vuodesta 2022 (1,4 miljardia). **Pieniä paketteja** tästä kertyy jopa 12 miljoonaa päivässä.

Vuonna 2024 kaikista EU:hun tulevista enintään 150 euron verkkokauppaostoksista 91 prosenttia tuli Kiinasta, ja niiden määrä yli kaksinkertaistui vuosina 2023–2024: 1,9 miljardista 4,17 miljardiin lähetykseen. Tämä raju lisäys osuu yhteen tiettyjen verkkomarkkinapaikkojen erittäin nopean kasvun kanssa. Varsinkin Temu ja SHEIN ovat kasvattaneet myyntiään EU:n markkinoille eksponentiaalisesti ja nostaneet vuonna 2024 käyttäjämääränsä EU:ssa muutaman kuukauden aikana yli 75 miljoonaan. Laajalevikkisen verkkomainonnan, alhaisen hinnoittelun ja erittäin nopeiden toimitusten ansiosta arvostaan vähäisten tuotteiden tarjonta tällaisten verkkomarkkinapaikkojen kautta on puolestaan synnyttänyt voimakasta kysyntää.

Suoraan kuluttajille toimitettavan tuonnin nopea kasvu aiheuttaa merkittäviä haasteita, joihin on kiinnitettävä kiireellisesti huomiota, varsinkin siltä osin kuin tuontituotteet saattavat olla EU:n lainsäädännön vastaisia. Esimerkiksi noin puolet EU:n ulkorajoilla takavarikoiduista väärennetyistä tuotteista, jotka rikkovat pk-yritysten teollis- ja tekijänoikeuksia, on ostettu verkossa.²

Vaarallisten, väärennetyjen tai muutoin vaatimustenvastaisten tuotteiden nopeasti kasvava määrä aiheuttaa vakavia turvallisuus- ja terveysriskejä kuluttajille, vaikuttaa

² EUIPO & OECD, *Misuse of E-Commerce for Trade in Counterfeits*, 2021, [EUIPO_OECD_misuse-e-commerce-trade-in-counterfeits_study_en.pdf \(europa.eu\)](#). Tuoteväärennosten osuus kaikista EU:hun tulevista tuotteista on 5,8 prosenttia, ks. Europol & EUIPO, *Intellectual Property Crime Threat Assessment*, 2022, [Report. Intellectual property crime threat assessment 2022_2.pdf \(europa.eu\)](#).

kestämättömästi ympäristöön ja altistaa lakeja noudattavat yritykset epäreilulle kilpailulle, millä on merkittävä vaikutus EU:n kilpailukykyyn eri toimialoilla. Lisäksi jo yksistään se, että suoraan kuluttajille EU:hun toimitettuja tuontituotteita on suuria määriä, kuormittaa viranomaisia kestävämmällä tavalla.

1.1. Turvallisuus ja tuotteiden vaatimustenmukaisuus

Vaaralliset, väärennetyt tai muutoin vaatimustenvastaiset tuotteet vaikuttavat ihmisten arkeen. Kuluttajat itse katsovat, että ei-luotettavat verkkomyyjät lukeutuvat verkon pääasiallisiin ongelmiin, joilla on suurin henkilökohtainen vaikutus heihin.³ Heidän terveyteensä ja turvallisuuteensa kohdistuu vakavia riskejä. Myös lasten turvallisuus on uhattuna, kun otetaan huomioon heidän erityistarpeensa ja haavoittuvuutensa.

Eurobarometrikyselyjen mukaan eurooppalaiset ostavat verkosta pääasiassa vaatteita, kenkiä ja asusteita mutta myös kosmetiikkaa ja kauneudenhoitotuotteita.⁴ Jos tällaiset tuotteet eivät ole EU:n sääntöjen tai sovellettavien kansallisten lakien mukaisia, niistä voi aiheutua vakavia terveyshaittoja, jotka voivat johtua esimerkiksi leluissa tai kosmetiikassa olevista haitallisista aineista ja vaatteissa tai huonekaluissa olevista kemikaaleista. Haittoja aiheuttavat myös vaatimustenvastaiset lääkeväärennökset, laittomat (synteettiset) huumeet ja uudet psykoaktiiviset aineet sekä lihasvoimaa ja -massaa kasvattavat steroidit ja seksuaalista suorituskykyä parantavat aineet.

Myös suoria turvallisuusuhkia aiheutuu: Rikolliset hyödyntävät EU:hun suuntautuvaa verkkokauppatuotteiden vyöryä laittomien tuotteiden, kuten laittomien (synteettisten) huumausaineiden sekä huumausaineiden lähtöaineiden, räjähteiden, ampuma-aseiden tai 3D-tulostettujen aseiden ja niiden osien jakelussa. Rikolliset jakelevat näitä usein pienissä paketeissa, joita myydään harmaassa ja pimeässä verkossa, ja joskus myös avoimilla verkkomarkkinapaikoilla. On tärkeää puuttua verkkokaupan käyttöön rikollisten jakelukanavana, jotta voidaan tuloksellisesti torjua jatkuvasti kehittyviä turvallisuusuhkia.

1.2. Kestävään kehitykseen liittyvät näkökohdat

Suoraan kuluttajille tulevan verkkokauppatuotannon jyrkällä kasvulla on myös erittäin vakavia haitallisia vaikutuksia ilmastoon ja ympäristöön. Joidenkin verkossa myytävien tuotteiden äärimmäisen alhaiset vähittäishinnat eivät kuvasta laajempia ympäristökustannuksia, joita liittyy tuotteen tuotantoon, suorapostitukseen ja koko elinkaareen.

Ympäristökustannuksiin kuuluvat myös saastuminen ja ilmastovaikutukset, jotka johtuvat tiettyjen materiaalien tai fossiilisten polttoaineiden käytöstä tuotteiden valmistuksessa. Lisäksi tällaiset tuotteet ovat usein heikkolaatuisia, minkä vuoksi ne eivät ole energiatehokkaita, eivät kestä pitkään eikä niitä voida korjata helposti.

Tällaiset tuotteet toimitetaan usein kuluttajille yksittäisinä lähetyksinä. Tällaisen toimintatavan hiilijalanjälki on huomattava. Sitä kasvattavat myös tuotteiden lyhyt käyttöikä, erilaiset kaupan ilmiöt, kuten pikamuoti, sekä mahdolliset tuotepalautukset ja se, että palautettuja tai myymättä jääneitä tuotteita hävitetään suuria määriä.

³ Kyselyyn vastanneista kuluttajista 27 prosenttia katsoi, että 'ei-luotettavilla verkkomyyjillä' on suurin henkilökohtainen vaikutus heihin. Tämä tekijä sijoittui neljänneksi ongelmien listalla, jolla sitä edelsivät henkilötietojen väärinkäyttö, disinformaatio verkossa ja riittämätön alaikäisten suojelu. [Digitaalinen vuosikymmen – heinäkuu 2024 – Eurobarometri-kysely](#).

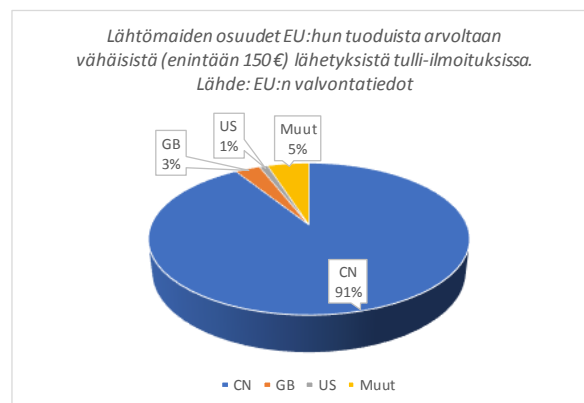
⁴ Verkosta ostavista 44 % osti tai tilasi vaatteita, kenkiä ja asusteita ja 18 prosenttia 'kosmetiikka- ja kauneudenhoitotuotteita'. [E-commerce statistics for individuals - Statistics Explained](#).

Lyhyen käyttöikänsä päässä vaatimustenvastaiset tuotteet ja niiden pakkaukset aiheuttavat ongelmia jätehuollolle. Jätteiden käsittelystä aiheutuvien kustannusten kattamiseen tarkoitettuja maksuja ei todennäköisesti ole maksettu, ja usein näitä tuotteita ei voida kierrättää niiden valmistuksessa käytettyjen materiaalien vuoksi.

1.3. Epäreilu kilpailu ja kilpailukyvyyn heikkeneminen

Suoraan kuluttajille EU:n ulkopuolelta toimitettavien verkkokauppalähetysten lisääntyminen on lisännyt myös kilpailua, muun muassa EU:n myyjien ja EU:n ulkopuolella sijaitsevien, tarjontansa kuluttajille EU:ssa kohdentavien myyjien välillä. Tällainen kilpailu voi kuitenkin käydä epäreiluksi ja saattaa lainkuuliaiset yritykset epätasa-arvoiseen asemaan. Jos myyjät eivät noudata EU:n tuoteturvallisuus- ja kuluttajansuojavaatimuksia, ne välttyvät kustannuksilta, joita aiheutuisi tarvittavan laadun ja materiaaliturvallisuuden varmistamisesta sekä tietojen asianmukaisesta kirjaamisesta ja raportoinnista. Tämä koskee myös yrityksiä, jotka eivät noudata EU:n ympäristönormeja tai eivät kanna osuuttaan jätehuoltokustannuksista. Sääntöjä noudattaville myyjille kustannuksia sen sijaan aiheutuu kattavasta oikeudellisesta toimintaympäristöstä, ja ne joutuvat taloudellisesti epäedulliseen asemaan verrattuna myyjiin, jotka eivät noudata sääntöjä.

Lisäksi **lakeja noudattavat yritykset kärsivät välittömiä tappioita.** Kun pk-yritys joutuu esimerkiksi väärentämisen tai piratismiin uhriksi, sen selviytymismahdollisuudet ovat 34 prosenttia heikkomat kuin pk-yrityksillä, jotka eivät ole kokeneet teollis- ja tekijänoikeuksien loukkauksia.⁵ Kokonaisuudessaan tämä aiheuttaa eri toimialoilla suuria tappioita: vaatetusteollisuus menettää vuosittain lähes 12 miljardia euroa (5,2 % liikevaihdosta), kosmetiikkateollisuus 3 miljardia euroa (4,8 % myynnistä) ja leluteollisuus miljardi euroa (8,7 % myynnistä).⁶

Lisäksi **EU:n ulkopuolisista maista peräisin olevien tuotteiden myyjät hyötyvät tullivapautuksesta⁷ toimittaessaan suoraan kuluttajille EU:ssa enintään 150 euron arvoisia (eli arvoltaan vähäisiä) tuotelähetystyksiä.** Vaatteet ovat valaiseva esimerkki tästä epäsuhdasta: tämän ilmoitetun arvon ylittävältä osalta niistä kannetaan tuontitulli, jonka suuruus on 12 prosenttia niiden arvosta. Tällaisia tuotteita ostetaan valtavia määriä nopeasti kasvavilta markkinapaikoilta, kuten AliExpress, Temu ja SHEIN, mutta niitä on saatavilla myös muilla markkinapaikoilla sekä suoramyyjien verkkokaupoissa.

⁵ OECD/EUIPO (2023), *Risks of Illicit Trade in Counterfeits to Small and Medium-Sized Firms, Illicit Trade*, OECD Publishing, Pariisi, <https://doi.org/10.1787/fa6d5089-en>.

⁶ [Economic impact of counterfeiting in the clothing, cosmetics, and toy sectors in the EU - EUIPO \(europa.eu\)](https://euiipo.europa.eu/economic-impact-of-counterfeiting-in-the-clothing-cosmetics-and-toy-sectors-in-the-eu).

⁷ Asetuksen 1186/2009 23 artiklassa asetetaan tullivapautukselle 150 euron kynnyssarvo. Komissio on ehdottanut näiden sääntöjen tarkistamista – ks. s. 6 ja [EU Customs Reform - European Commission](https://ec.europa.eu/economy_finance/eu-customs-reform).

1.4. EU:lla on kattava oikeudellinen kehys

EU:lla on voimassa kattava säännöstö, jolla säännellään EU:hun tuodun tuotteen koko elinkaarta ja määritellään eri osapuolten vastuut. Useita säädöksiä on hiljattain päivitetty, ja erityisesti tullilainsäädäntöön ja ympäristönsuojeluun liittyvistä muista muutoksista neuvotellaan parhaillaan.

EU:n ulkopuolisista maista peräisin olevien **tuotteiden myyjät**, jotka toimittavat tuotteensa suoraan kuluttajille EU:ssa, ovat yleisesti ottaen vastuussa EU:hun kauppaamiensa tuotteiden lainmukaisuudesta. Tuotteiden on esimerkiksi täytettävä tuoteturvallisuuslainsäädäntöön, kuluttajansuojasääntöihin ja muuhun EU:n tai kansallisen tason lainsäädäntöön perustuvat vaatimukset. Useimpien kulutustuotteiden osalta myyjillä on myös oltava EU:ssa niitä edustava vastuussa oleva talouden toimija, mikä helpottaa EU-lainsäädännön noudattamisen valvontaa.⁸

Kaikkien myyjien on myös noudatettava laajennettua tuottajavastuuta koskevia vaatimuksia osallistumalla taloudellisesti tuotteidensa jätehuoltoon. Tämä koskee muun muassa sähkö- ja elektroniikkalaitteita, akkuja ja pakkausmateriaaleja. Jätepuitedirektiivin muutoksen⁹ myötä tämä todennäköisesti laajenee koskemaan tekstiilituotteita, tekstiileihin liittyviä tuotteita ja jalkineituotteita.

Verkkomarkkinapaikat, riippumatta siitä, ovatko ne sijoittautuneet EU:hun vai eivät, ovat EU:n kuluttajiin päin aina vastuussa niille tuotteiden välittäjinä kuuluvista velvollisuuksista. Nämä perustuvat erityisesti digipalvelusäädökseen¹⁰ sekä muuhun lainsäädäntöön, kuten yleiseen tuoteturvallisuusasetukseen¹¹ (vaatimustenvastaisten tuotteiden osalta), ekosunnitteludirektiiviin¹², energiamerkintäasetukseen^{13,14}, asetukseen aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta¹⁵, markkinavalvonta-asetukseen¹⁶ ja EU:n kuluttajansuojasääntöihin. Suurimpien alustojen, jotka on digimarkkinasäädöksen nojalla nimetty 'portinvartijoiksi'¹⁷, on myös noudatettava markkinakäyttäytymisessään tiettyjä velvollisuuksia ja kieltoja¹⁸.

Markkinapaikat voidaan myös tietyin edellytyksin saattaa vastuuseen vaatimustenvastaisten tai vaarallisten tuotteiden myynnistä. Ne on vapautettu vastuusta mitä tulee myyjien laittomaan käyttäytymiseen, mutta tietyin edellytyksin, eli jos ne eivät ole tietoisia

---

⁸ Komissio julkaisee piakkoin asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklassa edellytetyn raportin, jossa tarkastellaan, miten tätä vaatimusta on noudatettu.

⁹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta, COM(2023) 420 final.

¹⁰ Lisätietoa verkkomarkkinapaikkojen velvoitteista on kohdassa 2.3.1.

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/988, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, yleisestä tuoteturvallisuudesta.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1369, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2017, energiamerkintää koskevien puitteiden vahvistamisesta ja direktiivin 2010/30/EU kumoamisesta.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1781, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista, direktiivin (EU) 2020/1828 ja asetuksen (EU) 2023/1542 muuttamisesta sekä direktiivin 2009/125/EY kumoamisesta.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/2865, annettu 23 päivänä lokakuuta 2024, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1272/2008 muuttamisesta.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta.

¹⁷ [Digimarkkinasäädöksen nojalla nimetyt portinvartijat](#).

¹⁸ Lisätietoa kohdassa 2.3.4.

välittämänsä tuotteen lainvastaisuudesta tai jos ne tällaisen tiedon saatuaan toimivat nopeasti tuotteen poistamiseksi. Ehdollinen vastuuvapaus pätee joka tapauksessa vain silloin, kun markkinapaikka toimii tuotteen myynnissä vain välittäjänä, mikä ei ole tilanne esimerkiksi silloin, kun myyjä toimii markkinapaikan ohjauksessa tai valvonnassa. Markkinapaikkojen voidaan myös katsoa olevan vastuussa kuluttajansuojalainsäädännön rikkomisesta, jos ne pitävät myyjien tarjontaa esillä tavalla, joka voi saada kuluttajan uskomaan, että tuotetta tarjoaa itse markkinapaikka.

2. EU:LLA ON HYVÄT KEINOT VASTATA HAASTEeseen, MUTTA TÄMÄ EDELLYTTÄÄ KOKONAISVALTAISTA JA HYVIN KOORDINOITUA LÄHESTYMISTAPAA

Euroopalla on hyvät edellytykset vastata haasteisiin, joita verkkokaupoista EU:n alueelle suoraan kuluttajille suuntautuva tuonti aiheuttaa. Enemmän on kuitenkin tehtävä, jotta EU:n sääntöjä sovelletaan oikein ja jotta valvonta on tuloksellista ja kestävä, eikä murru verkossa myytävien ja markkinoille tulvivien arvoltaan vähäisten tuotteiden valtavan määrän edessä.

Tässä tiedonannossa komissio esittää **kokonaisvaltaisen lähestymistavan, jolla puututaan tällaisten tuotteiden suurten tuontimäärien aiheuttamiin riskeihin ja vääristymiin.** Tämän lähestymistavan on oltava kattava ja sisällettävä hyvin koordinoituja toimia, joihin osallistuvat erityisesti EU:n toimielimet, jäsenvaltiot ja kaikki kansalliset toimivaltaiset viranomaiset.

Ensinnäkin komissio ehdottaa sääntelykehikseen rakenteellisia muutoksia, joissa keskitytään erityisesti tulliuudistukseen ja ympäristönsuojeluun. Komissio pyytää neuvostoa ja Euroopan parlamenttia tukemaan tulliuudistusta koskevan ehdotuksen pikaista hyväksymistä ja käynnistää nyt pohdinnan siitä, miten ehdotettuja toimenpiteitä voitaisiin edelleen vahvistaa antamalla tulliviranomaisille lisätukea esimerkiksi ottamalla käyttöön uusi syrjimätön käsittelymaksu, joka perittäisiin EU:hun suoraan kuluttajille tuotavista tuotteista **(kohta 2.1.1).** Ympäristönsuojelun alalla komissio tukee kestävän kehityksen mukaisten tuotteiden ekosunnitteluasetuksen käyttöönottoa ja laajennettua tuottajavastuuta koskevien nykysääntöjen tuloksellista valvontaa. Komissio kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia hyväksymään jätepuitedirektiivin kohdennetun tarkistuksen ja aikoo ehdottaa uutta lainsäädäntöä muun muassa kiertotaloussäädöksen muodossa **(kohta 2.1.2).**

Komissio korostaa, että on **erittäin tärkeää toteuttaa koordinoituja valvontatoimia**, joilla puututaan verkossa myytävien ja EU:hun tuotujen vaarallisten, väärennetyjen tai muutoin vaatimustenvastaisten tuotteiden jyrkkään lisääntymiseen. Tässä on hyödynnettävä kaikilta osin EU:n kunnianhimoista sääntelykehystä, ja toimintaa on koordinoitava hyvin tulliviranomaisten, markkinavalvontaviranomaisten ja muiden toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kesken. Komissio esittää **konkreettisia askelia tuloksellisen yhteistyön ja toimien oikean kohdentumisen varmistamiseksi (kohta 2.2).**

Euroopalla on maailman vankimmat sääntelypuitteet sille, **miten tuotteita esitellään kuluttajille verkossa ja miten vastuut kohdentuvat selkeästi verkkomarkkinapaikoille.** Kuten komission puheenjohtajan poliittisissa suuntaviivoissa¹⁹ korostetaan, nopeus, johdonmukaisuus ja yksinkertaistaminen ovat avainasemassa etenkin luotaessa tasapuolisia toimintaedellytyksiä pienemmille yrityksille ja pyrittäessä pitämään sääntelytaakka oikeasuhteisena. **Komissio keskittyy digisektorin sääntöjen vahvaan valvontaan ja keskinäiseen täydentävyyteen,** minkä tueksi toteutetaan hyvin koordinoituja toimia kaikkien toimivaltaisten viranomaisten kesken **(kohta 2.3).**

¹⁹ https://commission.europa.eu/about/commission-2024-2029_fi.

Digitaaliset ratkaisut voivat olla keskeisiä mahdollistajia tämän tiedonannon tavoitteiden saavuttamisessa. Komissio ilmoittaa toimenpiteistä, joilla tuetaan nykyaikaista ja vankkaa valvontakeinojen kokonaisuutta. Tähän kuuluu varsinkin **digitaalisen tuotepassin, laittomien tuotteiden havaitsemista tukevien tekoälysovellusten ja yhteisten tietokantojen käyttö (kohta 2.4).**

Valistaminen ja koulutus ovat olennaisen tärkeitä kuluttajien, myös alaikäisten, tietoisuuden lisäämiseksi ja kuluttajien suojelemiseksi sekä lainkuuliaisten yritysten auttamiseksi niiden pyrkiessä tarjoamaan EU:ssa vaatimustenmukaisia tuotteita (**kohta 2.5**).

Tällaisia toimenpiteitä on täydennettävä **vuoropuhelulla kansainvälisten kumppaneiden ja tuontituotteiden EU:n ulkopuolisten alkuperämaiden kanssa**. Komissio jatkaa EU:n ulkopuolisten maiden **kauppakäytäntöjen seurantaa** ja puuttuu jatkossakin viipymättä hyvän kauppataivan vastaisiin käytäntöihin (**kohta 2.6**).

2.1. Rakenteelliset uudistukset, joilla hillitään vaatimustenvastaisten tuotteiden tuontia ja suojellaan ympäristöä

2.1.1. Tulliuudistuspaketti

Verkkokauppaostosten toimitukset suoraan kuluttajille EU:ssa, jolloin kuluttajasta tulee tullitarkoituksissa tuoja, ovat lisääntyneet jyrkästi. Tähän ei kuitenkaan ole kyetty vastaamaan lisäämällä riittävästi käsittelykapasiteettia rajoilla. Vuonna 2024 vain kuuden jäsenvaltion²⁰ viranomaiset valvoivat peräti 89:ää prosenttia verkkokaupoista ostetuista tuontituotteista. Vaikka tulliviranomaiset ovat rajalla ensimmäinen puolustuslinja vaatimustenvastaisten ja mahdollisesti vaarallisten tuotteiden tuontia vastaan, ne kamppailevat jo pelkästään verkkokauppatuonnin silkan valtavan määrän kanssa: verkko-ostosten osuus kaikista tuonti-ilmoituksista tullille on jo yli 97 prosenttia.²¹ On käymässä selväksi, että nykyiset tullausprosessit ja -välineet eivät enää vastaa tarkoitustaan ja että käytettävissä olevat resurssit eivät riitä käsittelemään tuloksellisesti verkkokauppavirtojen synnyttämää valtavaa pakettimäärää.

Komissio ehdotti toukokuussa 2023 kunnianhimoista tulliuudistuspakettia²², johon sisältyy i) uusi unionin tullikoodeksi, ii) ehdotus²³ enintään 150 euron tuonnin tullivapautuksen poistamisesta ja yksinkertaistetusta tullikohtelusta arvoltaan vähäisille lähetyksille sekä iii) alv-ehdotus²⁴, jolla otetaan IOSS-järjestelmän (*Import One Stop Shop*) piiriin kaikki tuotteet niiden arvosta riippumatta.

Ehdotuksilla pyritään parantamaan rakenteellisesti EU:n tulliviranomaisten valmiuksia valvoa ja hallita tulliliittoon saapuvien ja sieltä poistuvien tuotteiden kulkua, alkaen verkossa myytävistä ja suoraan kuluttajille lähetettävistä tuotteista. Kansallisten tulliviranomaisten tueksi perustettaisiin uusi **EU:n tulliviranomainen (EUCA)**, joka hallinnoisi **EU:n tullidatakeskusta**.

EU:n tullidatakeskus tarjoaisi EU:n tietojärjestelmän, jossa toimijat voisivat tehdä ilmoituksia tulliviranomaisille, ja integroisi mukaan dataa myös muilta viranomaisilta. Keskus

²⁰ Alankomaat, Belgia, Ranska, Unkari, Italia ja Saksa. Lähde: EU:n valvontatiedot.

²¹ Lähde: EU:n valvontatiedot.

²² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin tullikoodeksista, Euroopan unionin tulliviranomaisen perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 952/2013 kumoamisesta, COM(2023) 258 final.

²³ Ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (ETY) N:o 2658/87 muuttamisesta ottamalla käyttöön tavaroiden etämyynnin yksinkertaistettu tullikohtelu ja asetuksen (EY) N:o 1186/2009 muuttamisesta poistamalla tullittomuuden kynnysarvo.

²⁴ Ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta maahantuotujen tavaroiden etämyynnin mahdollistavia verovelvollisia koskevien arvonlisäverosääntöjen osalta.

mahdollistaisi riskinhallinnan EU-tasolla. EUCA voisi läpikäydä tuotteita näiden tietojen pohjalta ja tunnistaa mahdollisia riskejä jo ennen tuotteiden lastaamista kuljetusta varten tai niiden fyysistä saapumista EU:hun ja antaa tämän perusteella jäsenvaltioille valvontasuosituksia. Näin tulliviranomaiset voisivat saada kattavan yleiskuvan toimitusketjuista ja ennakoida tuonnin ja viennin valvontatarpeita. Tämän seurauksena tuotevaatimusten noudattamisen valvonnasta saataisiin kohdennetumpaa ja tuloksellisempaa. EU:n tullidatakeskus mahdollistaisi tiiviimmän yhteistyön muiden viranomaisten kanssa tietojenvaihdon avulla ja helpottaisi siten valvonnan koordinoitua.

Ehdotuksissa yhdenmukaistetaan alv- ja tullisäännöt ja vahvistetaan, että IOSS-järjestelmään rekisteröidyistä verkkomarkkinapaikoista ja verkkomyyjistä tulee 'oletettu tuoja', joka perii asiaankuuluvat tullit ja alv-maksut, varmistaa, että tullialueelle saapuvat tuotteet ovat muiden EU-vaatimusten mukaisia, ja toimittaa tiedot tulliviranomaisille myyntihetkellä ennen tuotteiden saapumista EU:n rajalle. Vuonna 2024 IOSS-järjestelmään rekisteröityjen osuus enintään 150 euron tuotteiden tuonnista oli 92 prosenttia. Lisäksi IOSS-järjestelmään rekisteröityneet raportoisivat kaikesta myynnistään EU:ssa EU:n tullidatakeskukselle ja olisivat rekisteröintijäsenvaltionsa valvonnassa sekä alv- että tullitarkoituksia varten (sen sijaan, että potentiaalisia määräjäsenvaltioita olisi 27).

Komissio kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia hyväksymään nopeasti tulliuudistusehdotuksen ja on valmis tekemään yhteistyötä niiden kanssa selvitelläkseen lisätoimenpiteitä, joilla puututtaisiin paremmin pienten lähetysten valtavaan määrään ja tuettaisiin tulliviranomaisia.

Komissio on halukas selvittämään neuvoston ja Euroopan parlamentin kanssa, voitaisiinko ottaa käyttöön syrjimätön käsittelymaksu EU:hun suoraan kuluttajille tuotaville verkkokauppatuotteille. Tällä kompensoitaisiin lisäkustannuksia, joita aiheutuu tällaisten lähetysten valvonnasta EU-sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi. Tällaisen käsittelymaksun myötä verkkokaupan kaltaisen uuden liiketoimintamallin merkittävä ulkoiskustannus, eli tarve soveltaa erilaista ja tehostettua lähestymistapaa vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen yksittäisten pakettien valtavan määrän vuoksi, voitaisiin ohjata uudesta liiketoimintamallista hyötyvien vähittäismyyjien ja välittäjien kannettavaksi. Näin ollen tällaisen käsittelymaksun suorittaisi maahantuoja eli verkossa toimiva vähittäismyyjä tai välittäjä, ei kuluttaja EU:hun tuodun paketin toimituspaikassa.

Lisäksi olisi otettava huomioon tarkastusten painopistealueilla²⁵ todetuista **riskeistä saadut opit** sekä se, voisiko EUCA tukea tullivalvonnan tehostamista tehtävänkuvansa mukaisesti operatiivisena tukena jäsenvaltioiden tulliviranomaisille. Tätä varten EUCAlla on oltava riittävät operatiiviset valmiudet vastata verkkokaupan tarpeisiin ja parantaa verkkokaupan kautta tuotujen tuotteiden vaatimustenmukaisuutta.

Koska tuontimäärät ovat kasvaneet valtavasti lyhyessä ajassa ja kasvu jatkuu eikä ole merkkejä sen vähenemisestä, komissio on valmis tekemään yhteistyötä neuvoston ja Euroopan parlamentin kanssa tulliuudistuksen aikaistamiseksi vuoteen 2026, mukaan lukien EU:n tulliviraston ja EU:n tullidatakeskuksen valmistelu, ottaen asianmukaisesti huomioon nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen asettamat taloudelliset rajoitukset.

2.1.2. Selkeät säännöt ja vastuulliset käytännöt ympäristön suojelemiseksi

EU:n on myös tarpeen lisätä panostuksiaan suoraan kuluttajille toimitettavien arvoltaan vähäisten tuotteiden tuonnin ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

---

²⁵ Ks. kohta 2.2.1.

EU:n ekosuunnittelu- ja energiamerkintävaatimukset kannustavat valmistajia innovoimaan ja tuottamaan tehokkaampia tuotteita, antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä tietoon perustuvia valintoja ja auttavat osaltaan vähentämään energian kokonaiskulutusta ja päästöjä. Arvioiden mukaan näitä hyötyjä menetetään vaatimusten noudattamatta jättämisen vuoksi vuosittain yli 10 miljardin euron arvosta.²⁶

Kestävän kehityksen mukaisten tuotteiden ekosuunnitteluasetuksen²⁷ myötä EU:n markkinoille saatettaville tuotteille asetetaan tiukempia kestävyysvaatimuksia. Ensimmäinen asetuksen mukainen työsuunnitelma on tarkoitettu laatia huhtikuussa 2025, ja siinä määritetään ensisijaiset tuoteryhmät, joille asetetaan kestävyysvaatimuksia. Tähän sisältyvät myös kestäviin toimitus- ja palautusvaihtoehtoihin liittyvät näkökohdat. Sen jälkeen heinäkuussa 2025 vahvistetaan sääntöjä myymättä jääneiden kulutustuotteiden hävittämisestä, mihin sisältyy myös myymättä jääneiden tekstiilien ja jalkineiden hävittämiskielto. Tekstiilit kuuluvat ensimmäisiin tuoteryhmiin, joita tullaan sääntelemään delegoidulla säädöksellä.

Laajennettua tuottajavastuuta koskevia vaatimuksia sisältyy pakkaus- ja pakkausjäteasetukseen²⁸, akkuasetukseen²⁹, sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiiviin³⁰ sekä fluorattuja kasvihuonekaasuja koskevaan asetukseen³¹. **Komissio kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia hyväksymään nopeasti jätepuitedirektiivin kohdennetun tarkistuksen**, jossa otetaan erityisesti käyttöön laajennettua tuottajavastuuta koskevat vaatimukset tekstiileille ja jalkineille.

Jätepuitedirektiivin kohdennetussa tarkistuksessa yhdessä tekstiilien ympäristö- ja ilmastokestävyysskriteerejä koskevan tulevan delegoidun säädöksen kanssa vahvistetaan tarvittavat osatekijät, joiden avulla tekstiilejä markkinoille saattavien yritysten laajennetun tuottajavastuun järjestelmiin maksamat rahoitusosuudet voidaan mukauttaa ekoperusteisesti: mitä kestävämmällä pohjalla toiminta on, sitä alhaisempia ovat maksut. EU:n ulkopuolelta ja EU:sta tulevilla verkkokaupan toimijoilla olisi samat säännöt, tasapuoliset toimintaedellytykset ja samat kannustimet tuoda EU:n markkinoille entistä ilmasto- ja ympäristökestäviä tuotteita.

Komissio aikoo tehdä ehdotuksen erityiseksi kiertotaloussäädökseksi ja selvittää tässä yhteydessä vaihtoehtoja laajennettuun tuottajavastuuseen liittyvien ratkaisujen kehittämiseksi edelleen. Tarkastelussa ovat muun muassa keskitetty asiointipiste tuottajien rekisteröintiä varten, EU-sääntöjen pidemmälle menevä yhdenmukaistaminen ja uusien tuoteryhmien ottaminen laajennetun tuottajavastuun järjestelmien piiriin. Valmistellessaan ehdotusta kiertotaloussäädökseksi komissio kiinnittää erityistä huomiota toimenpiteisiin, joilla varmistetaan säädöksen tulokellinen täytäntöönpano käytännössä.

---

²⁶ Ks. esim. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 2020/1: [Ekologista suunnittelua ja energiamerkintöjä koskeva EU:n toiminta: vaikutus merkittävää, mutta huomattavat viivästykset ja sääntöjen noudattamatta jättäminen heikentävät sitä](#).

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1781, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista, direktiivin (EU) 2020/1828 ja asetuksen (EU) 2023/1542 muuttamisesta sekä direktiivin 2009/125/EY kumoamisesta.

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/40, annettu 19 päivänä joulukuuta 2024, pakkauksista ja pakkausjätteestä.

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1542, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2023, akuista ja paristoista ja jäteakuista ja -paristoista.

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/19/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (uudelleenlaadittu).

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/573, annettu 7 päivänä helmikuuta 2024, fluoratuista kasvihuonekaasuista, direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 517/2014 kumoamisesta.

Tuotteisiin, pakkauksiin ja jätehuoltoon sovellettavien vaatimusten täyttymistä olisi valvottava tehokkaasti myös silloin, kun tuotteet tulevat markkinoille verkkokaupan kautta. Tätä varten tarvitaan **vahva ympäristövalvontaviranomaisten verkosto** koko EU:hun, mukaan lukien ympäristötarkastajat ja poliisi. Valvontaa ja eurooppalaisten valvontaviranomaisten yhteistyötä olisi tehostettava.

Komissio tutkii tapoja varmistaa, että tiettyjen kulutustuotteiden hävittämiskieltoa ja siihen liittyviä verkkokaupan avoimuusvelvoitteita noudatetaan käytännön tasolla, myös EU:n ulkopuolisten maiden alustoilla. Komissio myös auttaa jäsenvaltioita ja talouden toimijoita varmistettaessa, että tuoteväärennökset hävitetään vasta viimeisenä keinona, ja keskitytään sen sijaan niiden valmisteluun uudelleenkäyttöä tai kierrätystä varten.³²

Komissio

- kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia hyväksymään nopeasti tulliuudistusehdotuksen ja on valmis tekemään yhteistyötä niiden kanssa selvittääkseen lisätoimenpiteitä, joilla autettaisiin selviytymään arvoltaan pienten lähetysten valtavasta määrästä, erityisesti ottamalla käyttöön uusi syrjimätön käsittelymaksu verkkokaupatuotteille
- aikoo hyväksyä kestävän kehityksen mukaisten tuotteiden ekosunnitteluasetuksen ensimmäisen työsuunnitelman huhtikuuhun 2025 mennessä
- kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia hyväksymään nopeasti jätepuitedirektiivin kohdennetun muutoksen; komissio tekee tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa jätepuitedirektiivin, kertakäyttömuovidirektiivin, sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivin sekä kestävän kehityksen mukaisten tuotteiden ekosunnittelua, pakkauksia ja pakkausjätettä sekä akkuja koskevien asetusten noudattamisen valvonnan tehostamiseksi suhteessa EU:n ulkopuolisten maiden vähittäismyyjiin verkkokaupassa
- aikoo tehdä ehdotuksen kiertotaloussäädökseksi, jossa tarkastellaan laajennetun tuottajavastuun kehittämistä edelleen ja sitä, miten vaatimusten noudattamisen valvontaa voidaan vahvistaa.

2.2. Kohdennetut toimet: Tuontitavaroiden koordinoitun valvonnan lisääminen

Kiireellisenä prioriteettina komissio tukee sarjaa kohdennettuja toimia, joissa hyödynnetään useiden viranomaisten valmiuksia kaikkien asiaankuuluvien EU-sääntöjen noudattamisen koordinoitussa valvonnassa niin, että tämä johtaa välittömiin tuloksiin, lisänäytön keräämiseen ja jatkuviin ponnisteluihin vaatimusten täyttymisen varmistamiseksi pitkällä aikavälillä.

2.2.1. Tullitarkastusten painopistealueet lyhyen aikavälin tuloksia ja koordinoituja valvontatoimia varten

Komissio koordinoi tullitarkastuksia tietyllä painopistealueella³³. Tarkastuksissa keskitytään EU:n ulkopuolisista maista tuleviin, verkosta ostettuihin ja suoraan kuluttajille EU:ssa toimitettaviin tuotteisiin, joihin liittyy merkittäviä turvallisuusriskejä ja riski, että ne eivät täytä EU:n vaatimuksia.³⁴

³² Komission suositus (EU) 2024/915, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2024, toimenpiteistä väärennösten torjumiseksi ja teollis- ja tekijänoikeuksien valvonnan tehostamiseksi.

³³ Ks. unionin tullikoodexin 46 artiklan 3 kohta.

³⁴ Tarkka listaus tuotteista laaditaan yhteisymmärryksessä jäsenvaltioiden kanssa.

Tässä ajallisesti rajatussa toimenpiteessä tulliviranomaiset tehostavat yhteistyössä markkinavalvontaviranomaisten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa kohteena olevien tuotteiden tuontitarkastuksia arvioidakseen niiden turvallisuutta ja sisämarkkinalainsäädännön mukaisuutta, havaitakseen laittomien ja vaarallisten aineiden mahdolliset salakuljetusyritykset ja vaihtaakseen tietoja vaatimustenvastaisista tuotteista.

Välittömänä tarkoituksena on puuttua vaatimustenvastaisuuksiin ja varmistaa, että vaaralliset ja vaatimustenvastaiset tuotteet eivät pääse markkinoille, sekä hillitä rikollisjärjestöjen halukkuutta käyttää verkkokauppaa salakuljetusreittinä. Toimenpiteessä olisi tarkoitus kerätä lisänäyttöä vaatimustenvastaisista tuotteista ja vaatimuksia kiertävistä toimijoista. Toimenpiteen tulisi välittömästi tuottaa tulosta vaatimusten kiertämisen suhteen ja varmistettaessa, että kyseiset vaaralliset ja vaatimustenvastaiset tuotteet eivät pääse markkinoille saakka.

Painopistealuetarkastusten onnistumisen kannalta keskeistä on viranomaisten sitoutuminen ja keskinäinen koordinointi. Tulliviranomaisten tehtävänä on kohdentaa tarkastukset painopisteinä oleviin lähetyksiin ja lykätä niiden pääsyä markkinoille. Markkinavalvontaviranomaisten tehtävänä on tuotealojensa asiantuntijoina ja tarvittaessa yhdessä muiden erikoistuneiden viranomaisten kanssa määrittää, ovatko valvotut tuotteet kaiken sovellettavan lainsäädännön mukaisia. Kaikkia olemassa olevia keinoja ja järjestelmiä on käytettävä koordinoitusti tarkastettavien lähetysten valintaan, kunkin valvontatapauksen käsittelyyn, vaatimustenvastaisuuden määrittämiseen ja sen jälkeisten arviointien tekemiseen.³⁵ Näistä havainnoista tehdyn riskianalyysin perusteella tulevia tarkastuksia tehostetaan juoksevan analyysin mukaisesti tarpeen mukaan **tiettyjen toimijoiden, tuotteiden tai kauppavirtojen** osalta. Mitä enemmän vaatimuksia tietyssä tuoteryhmässä tai tietyn toimijan taholta kierretään, sitä enemmän siihen olisi kiinnitettävä huomiota myöhemmissä vaiheissa, jotta voidaan tehostaa vaatimusten täyttymisen valvontaa ja pelotevaikutusta ja siten osaltaan edistää tasapuolisia toimintaedellytyksiä yrityksille, jotka kantavat vaatimusten täyttämisestä aiheutuvat kustannukset.

Jos talouden toimija ei ole toteuttanut asianmukaisia ja oikeasuhteisia korjaavia toimenpiteitä vaatimustenvastaisuuden lopettamiseksi ja jos vaatimustenvastaisuus vaikuttaa järjestelmälliseltä, markkinavalvontaviranomaisia kehoitetaan turvautumaan markkinavalvonta-asetuksen mukaisiin käytettävissä oleviin korjaaviin toimenpiteisiin, kuten tuotteiden markkinoilta poistaminen ja takaisin veto, markkinoillesaattamiskielto sekä seuraamukset, jotka ovat oikeassa suhteessa muun muassa vaatimustenvastaisuuden järjestelmällisyyteen.³⁶

Painopistealuetarkastusta tukisi tulliasiantuntijaryhmä³⁷ tiiviissä yhteistyössä toimivaltaisten markkinavalvontaviranomaisten ja EU:n tulliallianssin (EUCABET) uuden asiantuntijaryhmän kanssa.

Samaan aikaan jatketaan esimerkiksi Euroopan petostentorjuntaviraston toimia, joilla torjutaan verkkokaupassa esiintyviä eri petoksia, kuten IOSS-järjestelmään liittyvien sääntöjen väärinkäyttöä.

³⁵ Esimerkiksi tullialan riskienhallintajärjestelmä (CRMS2), tuontivalvontajärjestelmä (ICS2), EU SafetyGate, markkinavalvonnan tieto- ja viestintäjärjestelmä (ICSMS), asetuksen (EU) 2017/625 133 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu tietokoneistettu järjestelmä (TRACES) ja elintarvikkeita ja rehuja koskeva nopea hälytysjärjestelmä (RASFF).

³⁶ Ks. markkinavalvonta-asetus 2019/2020, 16, 19 ja 41 artikla.

³⁷ Tulliasiantuntijaryhmän ”tarkastukset ja riskinhallinta” -jaosto, joka koostuu jäsenvaltioiden riskinhallinnan asiantuntijoista ja jonka kokouksiin osallistuvat myös markkinavalvontaviranomaiset.

Keskipitkällä aikavälillä painopistealuetarkastuksessa kerätty data ja näyttö olisi jaettava laajemmalle joukolle viranomaisia. Näin voitaisiin tukea koordinoituja valvontatoimia tulli-, markkinavalvonta-, ympäristö-, kuluttajansuoja- ja digiviranomaisten välillä. Painopistealuetarkastus voisi tukea varsinkin digipalvelusäädöksen noudattamisen valvontaa ja kuluttajaturvallisuusverkoston (CSN) toimintaa.

Painopistealuetarkastuksen tulokset olisi otettava huomioon myös tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen kolmannessa monivuotisessa työohjelmassa³⁸, joka on tarkoitus hyväksyä vuonna 2025. Työohjelmaan kuuluu myös nimenomaan verkkokauppaan liittyvä rahoitushaku³⁹, jonka määrärahat ovat 100 miljoonaa euroa.

Komissio kehottaa kaikkia jäsenvaltioita osallistumaan painopistealuetarkastukseen ja tulee laatimaan julkisen raportin saaduista kokemuksista ja tehdyistä havainnoista.

2.2.2. Tuoteturvallisuutta koskevat yhteisvalvontatoimet väärennösten torjumiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi

Markkinavalvonta-asetuksessa ja yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa annetaan jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisille tarvittavat valvontavaltuudet, myös verkossa myytävien tuotteiden osalta. Ne voivat esimerkiksi antaa määräyksiä vaarallisten tai vaatimustenvastaisten tuotteiden poistamiseksi verkkokaupoista ja verkkomarkkinapaikoilta. Tutkituista tuotteista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä on ilmoitettava markkinavalvonnan tieto- ja viestintäjärjestelmässä (ICSMS), ja jäsenvaltioiden on ilmoitettava vaarallisten tuotteiden osalta toteutetuista toimenpiteistä EU Safety Gate -järjestelmässä⁴⁰, joka on komission hallinnoima vaarallisia tuotteita (muuta kuin elintarvikkeita) koskeva nopea hälytysjärjestelmä.

Painopistealuetarkastuksesta saatavien ensimmäisten kokemusten perusteella komissio käynnistää **tuoteturvallisuutta koskevan koordinoitun erityistoimen (CASP)**, johon voivat osallistua kaikki jäsenvaltiot. Tarkoituksena on parantaa **tulli- ja markkinavalvontaviranomaisten rakenteellista yhteistyötä** verkossa myytävien tuotteiden tai tuoteryhmien osalta, arvioida riskejä yhdessä ja määrittää tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Lisäksi komissio aikoo ehdottaa vuonna 2025 kuluttajaturvallisuusverkoston puitteissa **yhteisiä tuotetestejä**, joiden avulla myös markkinavalvontaviranomaiset voisivat tekaistulla identiteetillä hankkia näytteitä verkkokauppatuotteista. **Komissio kehottaa jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti näihin toimiin.**

Vuoden 2025 toisella neljänneksellä **kuluttajaturvallisuusverkosto** tekee ensimmäisen tuoteturvallisuuden tehotarkastuksensa⁴¹ tuoteryhmille, joita eniten verkosta tilataan. Viranomaiset keskittyvät komission tarjoaman EU:n eSurveillance-työkalun avulla tuotevalikoiman turvallisuustietojen kattavuuteen, mukaan lukien näistä tiedoista EU:ssa vastaavan henkilön tiedot, sekä EU:n Safety Gate -järjestelmään jo ilmoitettujen tuotteiden jäljittämiseen verkossa.

³⁸ Komissio on osoittanut kahdessa ensimmäisessä monivuotisessa työohjelmassa (2021–2022 ja 2023–2024) rajanylityspaikoille ja tullilaboratorioille jo yli 550 miljoonaa euroa. Ohjelmaan on nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä edelleen käytettävissä yli 440 miljoonaa euroa, ja sen avulla tuetaan ja priorisoidaan edelleen verkkokauppaan liittyviä toimia. Tällaisen valvonnan tehostamiseksi painotetaan myös yhteentoimivuutta (tietojenvaihto) ja laitteistojen yhteiskäyttöä muiden viranomaisten (erityisesti markkinavalvontaviranomaisten) kanssa.

³⁹ Määrärahalla on tarkoitus rahoittaa EU:n tulliviranomaisten harjoittamaa verkkokaupan valvontaa, mutta myös tulli- ja markkinavalvonta- tai terveysviranomaisten yhteiskäyttölaitteistot voivat saada rahoitusta.

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/home>.

⁴¹ Nämä ovat samanaikaisesti toteutettavia koordinoituja valvontatoimia.

Komissio pyrkii myös vahvistamaan **tullilaboratorioiden eurooppalaista verkostoa (CLEN)**⁴², joka tarjoaa olennaisen tärkeää tukea markkinavalvonta-, terveys- ja tulliviranomaisten työlle. Komissio on myös perustamassa markkinavalvonta-asetuksen nojalla **EU:n testauslaitoksia** parantaakseen jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisten tuotetestauskapasiteettia.⁴³

Osana väärennetyjen ja muiden laittomien tuotteiden torjuntaa koskevia uudenlaisia toimia komissio tukee uuden Euroopan monialaisen rikosuhkien torjuntafoorumin (EMPACT) valmisteluja vuosina 2026–2029. Tämän pitäisi tehostaa lainvalvontaviranomaisten, kuten poliisin, tullin ja syyttäjien, välistä koordinointia, jotta voidaan torjua rikolliseen toimintaan liittyviä haitallisia, vaatimustenvastaisia ja laittomia tuotteita. Lisäksi **Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF)** tutkii jatkossakin kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle haitallisten väärennetyjen tuotteiden petokseksi katsottavaa tuontia verkkokaupan kautta.

Komissio tukee myös eurooppalaista innovointia (eurooppalaisten innovoijien, yritysten ja viranomaisten konsortioita) innovatiivisten verkkokaupan turvallisuutta parantavien eurooppalaisten teknologioiden kehittämiseksi.⁴⁴

Komissio

- ehdottaa valvonnan painopistealuetta, joka kattaa suoraan kuluttajille EU:n ulkopuolelta verkkokaupan kautta lähetettävät tuotteet ja joka toteutetaan yhteistyössä markkinavalvontaviranomaisten kanssa, ja esittää keskipitkän aikavälin tavoitteeksi edistää laajempien sääntökokonaisuuksien koordinoitua soveltamista, digialan säännöstö mukaan luettuna; komissio kehottaa kaikkia jäsenvaltioita osallistumaan painopistealuetarkastukseen ja tulee laatimaan julkisen raportin saaduista kokemuksista ja tehdyistä havainnoista
- tukee tuoteturvallisuutta koskevaa uutta koordinoitua toimea ja muita markkinavalvonnan yhteisiä toimia, joissa keskitytään tuoteturvallisuuteen verkkokaupassa, ja kehottaa jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti näihin toimiin
- tehostaa laittomien tuotteiden salakuljetuksen ja kiertotalouteen liittyvien lainvastaisten tuotteiden torjuntaa, myös verkkokaupassa, seuraavan EMPACT-syklin painopisteiden mukaisesti.

2.3. Verkon kuluttajansuojaa koskevan EU-lainsäädännön noudattamisen tiukka valvonta

EU:lla on kattava, maailmalla ainutlaatuinen säännöstö, jolla suojellaan kuluttajia verkossa ja asetetaan verkkomarkkinapaikoille hyvin selkeät vastuut. Kuluttajansuojasäännöstön sekä uuden digipalvelusäädöksen ja uuden digimarkkinasäädöksen noudattamisen valvonta on korkealla komission prioriteettilistalla. Viranomaisten ja kaikkien sidosryhmien koordinointi

⁴² CLENin tehtävänä on järjeistää, koordinoita ja optimoida henkilöstö- ja teknisten resurssien käyttöä EU:n tullilaboratorioissa, ja sen toiminta liittyy pääasiassa laittomiin lääkkeisiin ja huumausaineisiin mutta myös elintarvikkeisiin ja juomiin, tekstiilituotteisiin tai muihin valmistettuihin tuotteisiin, muoveihin ja muihin kemikaaleihin.

⁴³ EU:n testauslaitoksia on nimetty asetuksen (EU) 2019/1020 21 artiklan nojalla useilla osa-alueilla, kuten lelut, radiolaitteet ja ekosunnittelu-/energiamerkinnot.

⁴⁴ Tähän sisältyvät EU:n rahoittamat tutkimushankkeet PARSEC (*Parcel and Letter Security for Postal and Express Courier Flows*), iFLOWS (*Advanced technologies for scanning and detection of illicit material for postal services and express courier flows*) ja ODYSSEUS.

ja tiivis yhteistyö on olennaisen tärkeää, kuten viimeaikaiset tutkimukset⁴⁵ osoittavat. Keskeisiä ovat myös erilaiset toimenpidekehykset, kuten EU:n keinovalikoima väärennösten torjuntaan⁴⁶.

2.3.1. Verkkomarkkinapaikkojen vastuut: Digipalvelusäädös

Digipalvelusäädöksessä vahvistetaan EU:n laajuiset säännöt verkossa toimiville välittäjille, kuten verkkomarkkinapaikoille, jotka tarjoavat yhteyden myyjien ja kuluttajien välille. Säännöillä pyritään varmistamaan, että myyjät voivat myydä verkkomarkkinapaikoilla ainoastaan tuotteita, jotka ovat asiaankuuluvien tuoteturvallisuus- ja muiden vaatimusten mukaisia.

Verkkomarkkinapaikat ovat velvollisia torjumaan laittomien tuotteiden tarjoamista palvelunsa kautta. Tähän sisältyvät esimerkiksi velvollisuus luoda käyttäjäystävällinen ilmoitusmekanismi (*notice and action*) ja valitusmekanismi, velvollisuus tehdä yhteistyötä luotettavien ilmoittajien kanssa, harhauttavien ns. *dark pattern* -tekniikoiden kieltä, mainontaa koskevat säännöt ja yksityiskohtaiset avoimuusvelvoitteet, liittyen muun muassa siihen, millä perusteella tuotteita suositellaan kuluttajille.

Niillä on myös **yritysassiakkaidensa tuntemisvelvoite**, jonka on tarkoitus hillitä vaatimuksia kiertävien myyjien halukkuutta tarjota tuotteitaan EU:ssa markkinapaikkojen kautta sekä helpottaa EU:n sääntöjen vastaisesti toimivien myyjien jäljittämistä. Käytännössä markkinapaikkojen on kerättävä tietoa myyjistä ennen kuin ne ottavat myyjien tuotteita alustansa tarjontaan. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi myyjän henkilöllisyys ja yhteystiedot, tiedot maksutilistä ja kaupparekisteritiedot sekä myyjän oma vakuutus, joka velvoittaa myyjän tarjoamaan ainoastaan EU:n sääntöjen mukaisia tuotteita. Markkinapaikoilla oli velvollisuus parhaansa mukaan kerätä ja arvioida 17. helmikuuta 2025 mennessä tiedot niiden alustoilla edeltävän vuoden aikana eli 17. helmikuuta 2024 lähtien jo toimineista myyjistä. Niiden on kerättävä tietoja jatkuvaluonteisesti ja tehtävä vastaavia tarkastuksia jokaiselle alustaan liittyvälle myyjälle ennen kuin myyjä voi tarjota tuotteitaan EU:ssa.

Valvontatehtävässään komissio kiinnittää erityistä huomiota tämän velvoitteen noudattamiseen, sillä se on keskeinen keino estää epärehellisiä myyjiä kohdistamasta myyntiä kuluttajille EU:ssa. Myyjältä kerätyt tiedot ovat olennaisen tärkeitä kuluttajien näkökulmasta, mutta myös alustan omien korjaavien toimien kannalta, esimerkiksi silloin kun toistuvasti laittomia tuotteita tarjoavan myyjän toiminta alustalla joudutaan keskeyttämään. Lisäksi nämä tiedot voivat auttaa toimivaltaisissa viranomaisissa esimerkiksi tuoteturvallisuussääntöjen valvonnassa. Digipalvelusäädöksen myötä on helpompi toimeenpanna toimivaltaisten oikeus- tai hallintoviranomaisten määräyksiä laittoman sisällön, kuten myyjien tarjoamien laittomien tuotteiden, poistamisesta.

Markkinapaikkojen on myös varmistettava rakenteessaan vaatimustenmukaisuus jo lähtökohtaisesti, eli niiden myyjille tarjoaman käyttöliittymän on annettava myyjille mahdollisuus toimittaa kaikki EU:n lainsäädännössä edellytetyt sopimusta edeltävät ja muut vaatimustenmukaisuuteen ja tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedot. Niiden on myös ilmoitettava kuluttajille, jos nämä ovat ostaneet niiden palvelun kautta laittoman tuotteen.

Komissio on nimennyt 25 verkkoalustaa, mukaan lukien useita verkkomarkkinapaikkoja⁴⁷, erittäin suuriksi verkkoalustoiksi ja hakukoneiksi⁴⁸ niiden saavutettua kuukausitasolla

⁴⁵ Koordinoitu Temu-tutkinta, jonka toteuttivat Euroopan komissio digipalvelusäädöksen nojalla ja kuluttajansuojan yhteistyöverkosto (CPC) kuluttajansuojasääntöjen nojalla. Ks. s. 16.

⁴⁶ Komission suositus (EU) 2024/915, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2024, toimenpiteistä väärennösten torjumiseksi ja teollis- ja tekijänoikeuksien valvonnan tehostamiseksi.

⁴⁷ Amazon, AliExpress, Apple AppStore, Booking, Google Shopping, Google Play, SHEIN, Temu ja Zalando.

keskimäärin yli 45 miljoonaa käyttäjää EU:ssa. Niillä on oltava vankat järjestelyt, joilla arvioidaan ja lievennetään niiden palvelujen rakenteen, toiminnan ja käyttötapojen aiheuttamia riskejä. Tähän sisältyy tarve arvioida ja lieventää vaatimustenvastaisten tuotteiden levittämiseen liittyviä riskejä, kuluttajansuojan korkeaan tasoon EU:ssa kohdistuvia riskejä samoin kuin kansanterveyteen, alaikäisiin ja yksilöiden fyysiseen hyvinvointiin kohdistuvia riskejä.

Komissio pitää ensisijaisina valvontatoimia, jotka liittyvät tällaisiin riskeihin nimetyillä verkkomarkkinapaikoilla, ja tehostaa yhteistyötä ja koordinoitua kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Komissio on käynnistänyt digipalvelusäädöksen nojalla tutkintatoimet yrityksiä SHEIN⁴⁹ ja Amazon⁵⁰ kohtaan ja **käynnistänyt virallisesti menettelyt** yritystä AliExpress kohtaan 14. maaliskuuta 2024⁵¹ ja yritystä Temu kohtaan 31. lokakuuta 2024⁵². Temu-tutkintaa täydennetään myös kuluttajansuojan yhteistyöverkoston (CPC) koordinoitulla toimenpiteellä.⁵³

Komissio tulee edelleen seuraamaan vaatimusten noudattamista ja käynnistää tarvittaessa menettelyjä, joiden puitteissa se voisi keskittyä kaikkein vaikuttavimpiin toimenpiteisiin, kuten yritysasiakkaan tuntemisvelvoitteisiin, sekä siihen, että verkkomarkkinapaikat noudattavat järjestelmällisesti toimivaltaisilta viranomaisilta saamia poistamis- tai tiedotusmääräyksiä. Komissio myös tukee viranomaisten koordinoituja toimia ja auttaa viranomaisia soveltamaan lainsäädäntöä, johon niiden valvontatehtävät perustuvat. Komissio kiinnittää erityistä huomiota tiettyjen markkinapaikkojen hybridiliiketoimintamalliin eli tapauksiin, joissa ne toimivat välittäjinä ja ovat myös itse suoramyymiä tai käyttävät määräysvaltaa myyjiin nähden.⁵⁴

Komissio aikoo myös hyödyntää koordinoituja toimia, kuten painopistealuetarkastusta ja kuluttajan yhteistyöverkoston (CPC) kanssa toteutettuja toimia, ja ottaa huomioon niissä tehdyt havainnot, jotka ovat relevantteja digipalvelusäädöksen nojalla tehtävien tutkintatoimien kannalta.

Komissio pyrkii myös parantamaan valmiuksiaan tekemällä **sopimuksia sellaisten muiden unionin elinten, toimistojen ja virastojen kanssa, joilla on tarvittavaa asiantuntemusta.** Tällainen sopimus on esimerkiksi työjärjestely EU:n teollisoikeuksien viraston (EUIPO) kanssa. Järjestelyllä pyritään tukemaan viraston valvontatoimia koskien verkkokaupan alustoja, jotka voivat muodostaa unionille väärennetyjen tuotteiden tulvasta johtuvan järjestelmäriskin.

On erittäin tärkeää rakentaa koko EU:n kattava **vahva valvontaviranomaisten verkosto**, joka sovittaa yhteen eri viranomaisten panostuksia, jakaa tietoja, virtaviivaistaa toimia ja vahvistaa

---

⁴⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/list-designated-vlops-and-vloses>.

⁴⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-requests-information-online-marketplaces-temu-and-shein-compliance-digital-services-act>.

⁵⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-sends-request-information-amazon-under-digital-services-act>
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-requests-information-amazon-under-digital-services-act>.

⁵¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-opens-formal-proceedings-against-aliexpress-under-digital-services-act>.

⁵² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-opens-formal-proceedings-against-temu-under-digital-services-act>.

⁵³ Lisätietoa jäljempänä ja tiedotteessa: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_5707.

⁵⁴ Jos verkkomarkkinapaikka myy tuotteita suoraan tai jos se käyttää määräysvaltaa myyjään nähden sen voidaan katsoa olevan digipalvelusäädöksen 6 artiklan mukaisesti vastuussa laittomien tuotteiden myynnistä.

valvonnan ja sääntelyn kokonaisvaikutusta. Jäsenvaltioissa toimivaltaisia digipalvelusäädöksen noudattamisen valvojia ovat ns. digipalvelukoordinaattorit. **Toimintaan olisi käytännön tasolla osallistettava myös muita toimivaltaisia viranomaisia**, erityisesti sellaisia viranomaisia, joilla on tuoteturvallisuuteen, vaatimusten noudattamiseen ja kuluttajansuojaan liittyvää asiantuntemusta ja osaamista. **Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunta** aloitti toimintansa helmikuussa 2024. Siitä on tullut keskeinen yhteistyötä edistävä sääntelyviranomaisten verkosto. Lautakunnan puitteissa toimii erityinen kuluttajansuojatyöryhmä, joka varmistaa yhteydet kuluttajansuojan yhteistyöverkostoon (CPC).

Näytön keräämiseksi mielekkäämmällä tavalla jotkin jäsenvaltiot ovat käynnistäneet hallinnonalojen rajat ylittävää yhteistyötä **kansallisen tason verkkokauppatyöryhmässä**, jossa ovat edustettuina digipalvelukoordinaattorit sekä kuluttajansuoja-, markkinavalvonta- ja tulliviranomaiset. Komissio on valmis tukemaan tällaisten työryhmien perustamista kaikkiin jäsenvaltioihin vuoden 2025 aikana komission edustustoihin sijoitettujen digipalvelusäädöksen täytäntöönpanoa tukevien virkahenkilöiden avustuksella ja varmistamaan, että työryhmien työtä hyödynnetään **Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunnassa** sekä kansallisissa ja komission toteuttamissa digipalvelusäädöksen noudattamisen valvontatoimissa.

Näiden pyrkimysten rinnalla komissio arvioi marraskuuhun 2025 mennessä myös **digipalvelusäädöksen vuorovaikutusta muun lainsäädännön, kuten kuluttajansuojasäännösten ja tuoteturvallisuussääntöjen, kanssa**.⁵⁵ Arviointiraporttiin voidaan tarvittaessa liittää ehdotus nykysääntöjen yksinkertaistamiseksi.

2.3.2. Myyjien ja muiden verkko yritysten velvollisuudet: Kuluttajansuojasääntöjen edistäminen ja valvonta

Myyjien, myös EU:n ulkopuolisten myyjien, jotka tarjoavat tuotteitaan ja palvelujaan EU:ssa, on noudatettava EU:n kuluttajansuojalainsäädäntöä⁵⁶ riippumatta siitä, toimivatko ne verkkomarkkinapaikkojen kautta vai eivät. Säännöt pätevät verkossa samoin kuin verkon ulkopuolella, ja niillä varmistetaan mahdollisimman korkeatasoinen kuluttajansuoja esimerkiksi suojaamalla EU:n kuluttajia vilpillisiltä käytännöiltä ja huijauksilta ja antamalla kuluttajille mahdollisuus tehdä tietoon perustuvia päätöksiä ja välttää piilokustannuksia tai -riskejä.

Lisäksi verkkomarkkinapaikat voivat vaikuttaa kuluttajien valintapäätöksiin käyttöliittymänsä avulla, muun muassa määrittämällä hakutulosten järjestyksen ja antamalla suosituksia, mutta myös käyttämällä harhaanjohtavia ns. *dark pattern* -tekniikoita, riippuvuutta aiheuttavia suunnitteluratkaisuja sekä aggressiivista tai ei-toivottua yksilöllistä mainontaa. **Digipalvelusäädöksessä** kielletään *dark pattern* -tekniikat verkkomarkkinapaikoilla ja säännellään muita käytäntöjä velvoitteilla, jotka koskevat esimerkiksi markkinapaikkojen käyttöliittymien ja suosittelevien järjestelmien rakennetta, tietojen antamista kuluttajille ja tietäntyyppisten yksilöllisten mainosten esityskieltoa.

⁵⁵ Kuten digipalvelusäädöksen 91 artiklassa edellytetään.

⁵⁶ Esim. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivi 93/13/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY, annettu 16 päivänä helmikuuta 1998, kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/771, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, tietyistä tavara-kauppaa koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista, asetuksen (EU) 2017/2394 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta sekä direktiivin 1999/44/EY kumoamisesta.

Verkkomarkkinapaikkojen on noudatettava myös EU:n yleisiä kuluttajansuojasääntöjä, joita sovelletaan kaikkiin elinkeinonharjoittajiin ja joilla kielletään sopimattomat kaupalliset menettelyt, jotka vaikuttavat kuluttajien valintoihin. Oikeudenmukaisuutta digiympäristössä käsitelleessä lainsäädännön toimivuustarkastuksessa⁵⁷ todettiin, että kuluttajansuojalainsäädännön pitkälti periaatepohjainen lähestymistapa ei tarjoa riittävää oikeusvarmuutta lainsäädännön soveltamiseksi digiympäristössä digipalvelusäädöksen ohella. Komissio aikoo ehdottaa **oikeudenmukaisuutta digiympäristössä koskevaa säädöstä**, jolla vahvistetaan kuluttajansuojaa kohdennetulla tavalla, konkretisoidaan olemassa olevien kuluttajansuojasääntöjen periaatteita ja paikataan havaittuja puutteita.

Kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpano on kansallisten kuluttajansuojaviranomaisten tai kansallisten tuomioistuinten vastuulla. Ne voivat esimerkiksi määrätä huijaussivustoja tai väärinkäytettyjä sosiaalisen median tilejä korjattaviksi, suljettaviksi tai poistettaviksi. Ne voivat myös määrätä yhteistyöhaluttomien myyjien tilejä suljettaviksi.

Komissio tekee yhteistyötä **kuluttajansuojan yhteistyöverkoston (CPC)** kanssa. CPC on EU:n kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten verkosto. Komissio voi varoittaa CPC-verkostoa, jos on perusteltua epäillä, että EU:n lainsäädäntöä on rikottu. Komissio koordinoi toimia silloin, kun asia koskee suurta osaa EU:n kuluttajista. CPC-verkosto on toteuttanut kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen nojalla useita toimia⁵⁸ ja voi asetuksen nojalla käynnistää uusia toimia verkkokaupassa toimivia myyjiä vastaan. Tähän liittyen meneillään on toimi Temua vastaan.

CPC-verkosto ja komissio ilmoittivat 3. helmikuuta 2025 myös SHEIN-verkkomarkkinapaikalle koordinoitujen toimien käynnistämisestä sen selvittämiseksi, täyttääkö kyseinen verkkomarkkinapaikka ja verkkovähittäismyyjä tietyt EU:n kuluttajansuojalainsäädäntöön⁵⁹ perustuvat velvoitteensa. Meneillään olevaa CPC-verkoston yhteistutkintaa koordinoi komissio.

Koordinoidut toimet: Temu – Digipalvelusäädöksen perustuva tutkinta ja CPC-verkoston toimi

Temua koskevat viimeaikaiset tutkinnat osoittavat, miten digipalvelusäädös, CPC-verkosto ja eri sääntelyvälineet voivat vahvistaa toisiaan ja miten viranomaiset voivat yhdessä hyödyntää toimivaltuuksiaan tulosten saavuttamiseksi.

Komissio aloitti 31. lokakuuta 2024 Temua koskevan tutkinnan⁶⁰ digipalvelusäädöksen epäilyistä rikkomisista. Tutkinta liittyy puutteisiin riskien tunnistamisessa ja sellaisten varotoimien puuttumiseen, joilla rajoitetaan aiemmin Temun alustalta poistettujen vilpillisten myyjien tai vaatimustenvastaisten tuotteiden ilmaantumista uudelleen alustalle. Tarkastelussa ovat myös riskit, joita liittyy alustan addiktiiviseen rakenteeseen, kuten pelillistettyihin palkitsemisohjelmiin, ja Temun järjestelmät, joilla lievennetään tällaisesta addiktiivisesta rakenteesta ja painostavasta myynnistä, myös *dark pattern* -tekniikoista,

⁵⁷ [Commission Staff Working Document Fitness Check on EU consumer law on digital fairness | European Commission.](#)

⁵⁸ Esim. CPC:n koordinoidut toimet yrityksiä AliExpress ja Wish vastaan: https://commission.europa.eu/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/enforcement-consumer-protection/coordinated-actions/market-places-and-digital-services_fi#aliexpress-ja-wish.

⁵⁹ Sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi, kuluttajanoikeusdirektiivi, kohtuuttomia sopimusehtoja koskeva direktiivi, hintojen ilmoittamista koskeva direktiivi ja sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi. Tällaisen koordinoidun toimen käynnistäminen ei rajoita sitä, millaisiin johtopäätöksiin lopulta päädytään.

⁶⁰ Ks. s. 14.

aiheutuvia riskejä, joilla voi olla kielteisiä seurauksia asiakkaiden fyysiselle ja henkiselle hyvinvoinnille. Lisäksi tutkitaan Temun suosittelujärjestelmiä, eli muun muassa sitä, onko tarjolla vähintään yksi helposti saatavilla oleva vaihtoehto, joka ei perustu profilointiin, sekä sitä, täyttyykö vaatimus antaa tutkijoille pääsy taustadataan.

Komission tutkinta on käynnissä, ja sitä tukevat tulli-, markkinavalvonta- ja kuluttajansuojaviranomaiset Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunnan kautta. Siinä hyödynnetään myös Temun vastauksia komission tietopyyntöihin sekä haamuasioinnista (mystery shopping) ja kolmansien osapuolten kuluttajavalituksista saatua näyttöä.⁶¹ Jos komissio päätyy siihen, että alusta rikkoo digipalvelusäädöstä, Temulle voitaisiin määrätä muiden seuraamusten ohella sakkoja, jotka voisivat olla jopa 6 prosenttia sen maailmanlaajuisesta liikevaihdosta.

CPC-verkoston suorittaman ja komission koordinoiman yhteistutkinnan jälkeen CPC-verkosto ilmoitti⁶² 8. marraskuuta 2024 Temulle useista käytännöistä, joiden katsottiin rikkovan EU:n kuluttajalainsäädäntöä. Käytännöt liittyvät muun muassa vääristelyihin alennuksiin, kuluttajien painostamiseen tähtääviin *dark pattern* -tekniikoihin, pakkopelillistämiseen, puuttuviin ja harhaanjohtaviin tietoihin, valearvosteluihin ja piilotettuihin yhteystietoihin. CPC-verkosto kehotti Temua ehdottamaan sitoumuksia siitä, miten yritys aikoo puuttua todettuihin ongelmiin.

Lisäksi CPC-verkosto pyysi Temulta tietoja arvioidakseen, noudattaako yritys muita EU:n kuluttajalainsäädännön mukaisia velvoitteita, kuten velvoitetta ilmoittaa kuluttajille selkeästi, onko tuotteen myyjä elinkeinonharjoittaja vai yksityishenkilö. Näin voidaan varmistaa, että tuotteiden pisteytyksiä, arvosteluja ja luokituksia ei esitetä kuluttajille harhaanjohtavasti, että hinnanalennukset ilmoitetaan ja lasketaan oikein ja että kaikki ympäristöväitteet ovat paikkansapitäviä ja perusteltuja.

Temun vastauksia CPC-verkoston havaintoihin ja kysymyksiin arvioidaan parhaillaan.

Komissio on jatkossakin sitoutunut tukemaan ja koordinoimaan CPC-verkoston valvontatyötä käyttäen kaikkia käytettävissään olevia keinoja. Esimerkiksi näytön keräämiseen tarkoitetun komission **eLab**-sovelluksen tekoälyominaisuuksia tullaan käyttämään suurten verkkomarkkinapaikkojen samanaikaiseen automaattiseen tarkastamiseen. Komissio aikoo jakaa tällaisten tarkastusten tulokset CPC-verkoston kanssa, joka voi sen jälkeen päättää toteuttaa valvontatoimia kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen nojalla.

Kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen soveltamisesta äskettäin julkaisemansa raportin⁶³ havaintojen mukaisesti komissio harkitsee asetuksen tarkistamista⁶⁴, jotta voidaan edelleen vahvistaa EU:n kuluttajalainsäädännön noudattamisen valvontaa erityisesti laajalle levinneiden laittomien käytäntöjen osalta riippumatta siitä, ovatko tekijät sijoittautuneet unioniin vai muualle, ja varmistaa näin tasapuoliset toimintaedellytykset.

2.3.3. Riidanratkaisu verkkokaupassa

Kaikista ponnisteluista huolimatta esiintyy väistämättä tilanteita, joissa EU:ssa ostetaan vaatimustenvastaisia tuotteita, ja on tärkeää, että kuluttajilla on käytettävissään mielekkäitä keinoja kaupan purkuun ja korvauksiin. Lokakuussa 2024 hyväksyttyä uutta

⁶¹ [Taming Temu | BEUC](#).

⁶² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_5707.

⁶³ https://commission.europa.eu/document/download/569266a1-22d9-4871-a143-a3671b417507_en?filename=Report%20B3%20cpc.pdf.

⁶⁴ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13535-Kuluttajansuoja-lisaa-yhteistyota-taytantaanpanon-tehostamiseksi_fi.

tuotevastuukehystä aletaan soveltaa vuoden 2026 lopusta alkaen⁶⁵, ja sillä varmistetaan, että tuotteilla, joiden valmistaja ei ole sijoittautunut EU:n alueelle, on aina tietty vastuuhenkilö EU:ssa. Digipalvelusäädös tarjoaa myös kuluttajille ja heidän edustajilleen keinoja ilmoittaa laittomista tuotteista verkkomarkkinapaikoille ja hakea tilanteeseen korjausta.

Lisäksi **komissio on ehdottanut vaihtoehtoista riidanratkaisua koskevan direktiivin tarkistamista**⁶⁶, jotta tuomioistuinten ulkopuolista riidanratkaisua koskeva lainsäädäntö soveltuisi digiaikakaudelle, myös silloin, kun riidassa on osapuolena EU:n ulkopuolta tuleva myyjä. **Komissio kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia hyväksymään tarkistuksen pikaisesti.** Lisäksi komissio kehottaa eri osapuolia noudattamaan tarkistuksen yhteydessä annettua **suositusta**⁶⁷ verkkomarkkinapaikkojen ja unionin toimialajärjestöjen riidanratkaisumenettelyjä koskevista laatuvaatimuksista.

2.3.4. Vaihtoehtoisille toimijoille mahdollisuuksia tavoittaa EU:n kuluttajat verkossa: Digimarkkinasäädös

Eurooppalaisista pk-yrityksistä on tullut erittäin riippuvaisia verkkoalustoista, kuten verkkomarkkinapaikoista. Digimarkkinasäädös tarjoaa vaihtoehtoisille palveluntarjoajille, myös pienille verkkomarkkinapaikoille, mahdollisuuksia nousta seuraavaksi menestysalustaksi. Jotta tämä olisi todellinen mahdollisuus, yritysten on esimerkiksi voitava vaihtaa alustaa menettämättä dataansa. Digimarkkinasäädös velvoittaa portinvartijat⁶⁸ tarjoamaan reaaliaikaisesti ja jatkuvaluonteisesti loppukäyttäjille ja valtuutetuille kolmansille osapuolille mahdollisuutta datan siirtämiseen sekä tarjoamaan yrityskäyttäjille ja valtuutetuille kolmansille osapuolille pääsyä dataan.

Komissio asettaa digimarkkinasäädöksen mukaisten valtuuksiensa käytössä etusijalle tehokkaan täytäntöönpanon ja valvonnan suhteessa portinvartijoihin, myös Euroopan verkkokauppasektoriin vaikuttavien käytäntöjen osalta, varmistaakseen että portinvartijat täyttävät digimarkkinasäädöksen mukaiset velvoitteensa. Komissio käyttää kaikkia digimarkkinasäädöksen mahdollistamia keinoja, joihin kuuluu muun muassa tarvittaessa asiantuntijoiden ja auditointien palkkaaminen perehtymään portinvartijoiden algoritmeihin niiden vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi.

Komissio

- priorisoi jatkossakin digipalvelusäädöksen noudattamisen valvonnassa sitä, miten suuret verkkomarkkinapaikat noudattavat sen vaatimuksia; komissio tehostaa digipalvelusäädöksen noudattamisen valvontaa, vahvistaa valmiuksiaan ja kumppanuuksiaan EU:n virastojen, kuten EUIPON, kanssa ja osallistuu koordinoituihin toimiin toimivaltaisten viranomaisten kanssa
- kehottaa jäsenvaltioita nimittämään toimivaltaiset viranomaiset ja perustamaan verkkokauppatyöryhmiä, joilla tuetaan digipalvelusäädöksen noudattamisen valvontaa ja koordinoituja toimia muiden oikeudellisten kehysten puitteissa; komissio tukee jäsenvaltioita edustustoihinsa sijoitettujen digipalvelusäädöksen täytäntöönpanoa edistävien virkahenkilöiden kautta ja koordinoimalla toimintaa Euroopan digitaalisten

⁶⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/2853, annettu 23 päivänä lokakuuta 2024, tuotevastuusta ja neuvoston direktiivin 85/374/ETY kumoamisesta.

⁶⁶ Ehdotus direktiiviksi kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta annetun direktiivin 2013/11/EU sekä direktiivien (EU) 2015/2302, (EU) 2019/2161 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta.

⁶⁷ Komission suositus (EU) 2023/2211, annettu 17 päivänä lokakuuta 2023, verkossa toimivien markkinapaikkojen ja unionin toimialajärjestöjen tarjoamia riidanratkaisumenettelyjä koskevista laatuvaatimuksista.

⁶⁸ Kuten Google Shopping, Amazon Marketplace ja Meta Marketplace. Kattava luettelo nimetyistä portinvartijoista: [DMA designated Gatekeepers](#).

palvelujen lautakunnassa

- laatii arvion digipalvelusäädöksen vuorovaikutuksesta muun lainsäädännön kanssa
- jatkaa tukeaan kuluttajansuojan koordinoitiverkostolle muun muassa näytön keräämiseen tarkoitetun eLab-sovelluksen avulla
- jatkaa työtä kuluttajansuojayhteistyöstä annetun asetuksen mahdollista tarkistamista silmällä pitäen
- kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia hyväksymään pikaisesti vaihtoehtoista riidanratkaisua koskevan direktiivin tarkistuksen
- priorisoi digimarkkinasäädöksen noudattamisen valvonnassa sitä, miten digitaaliset portinvartijat vaikuttavat verkkokauppasektoriin.

2.4. Digiratkaisuilla parempia valvontavalmiuksia

Digitaaliset ratkaisut voivat olla keskeisiä välineitä verkkokauppaympäristön valvonnassa. Niistä voi olla paljon apua viranomaisille ja EU-lainsäädännön mukaisesti toimimaan pyrkiville markkinatoimijoille.

Ensinnäkin komissio priorisoi digitaalisen tuotepassin tuloksellista käyttöönottoa kestävän kehityksen mukaisten tuotteiden ekosuunnitteluasetuksen, akkuasetuksen ja muun asiaankuuluvan alakohtaisen lainsäädännön mukaisesti. Ajan mittaan useimmilla EU:n markkinoille saatetuilla tai käyttöön otetuilla fyysisillä tuotteilla on oltava digitaalinen tuotepassi. Kestävän kehityksen mukaisten tuotteiden ekosuunnitteluasetuksen nojalla tullaan antamaan alakohtaisia delegoituja säädöksiä, joilla asetetaan ekosuunnitteluvaatimuksia ja digitaalisen tuotepassin käyttövaatimus asteittain eri tuoteryhmille. Ensimmäinen työsuunnitelma, jossa esitetään tulevana vuosina etusijalle asetettavat tuotteet, hyväksytään huhtikuussa 2025. Tämä tuo uudenlaista läpinäkyvyyttä ja jäljitettävyyttä tuotteiden arvoketjuihin ja tarjoaa tarvittavaa tietoa esimerkiksi tuotteen teknisestä suorituskyvystä, alkuperästä, materiaaleista, ympäristövaikutuksista sekä korjaus-, kierrätys- ja hävittämissuosituksista käyttäen järjestelmää, joka aiheuttaa osallistuville yrityksille mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa.

Komissio pyrkii myös laatimaan ehdotuksia **digitaalisen tuotepassin käytöstä muissa tarkoituksissa ja käyttämään sitä alustana muille tuotekohtaisille lisätiedoille ja -asiakirjoille, kuten vaatimustenmukaisuustodistuksille.**

Digitaalinen tuotepassi yhdessä EU:n tullialan yhdenmetyt palveluympäristön ja myöhemmin EU:n tullidatakeskuksen kanssa **yksinkertaistaa myös tulliviranomaisten, markkinavalvontaviranomaisten ja talouden toimijoiden työtä**, kun tuote tulee EU:n markkinoille. Kun asiaankuuluvat vaatimustenmukaisuuden arviointia ja jäljitettävyyttä koskevat tiedot kootaan yhdeksi tunnisteeksi, tulliviranomaiset voivat tehokkaammin todentaa, että kaikki tarvittavat tuotetiedot on annettu digitaalisessa tuotepassissa. Tulliviranomaiset voivat käyttää digitaalisen tuotepassin tietoja myös riskinhallintatarkoituksiin ja tarkastustensa kohdentamiseen. Tämä paitsi alentaa kansallisten valvontaelinten kustannuksia myös parantaa merkittävästi tuoteturvallisuutta sisämarkkinoilla ja tekee sääntöjä noudattavien yritysten elämän helpommaksi.

Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten ja tietyissä tapauksissa verkkomarkkinapaikkojen tueksi laittomien tuotteiden havaitsemisessa löytyy useita tietoteknisiä apuvälineitä ja tietokantoja. Komissio valmistelee parhaillaan hanketta, jossa **virtaviivaistetaan nykyisiä tietokantoja**, ensi vaiheessa EU Safety Gate -järjestelmää ja tullialan riskinhallintajärjestelmää, **yhtenäiseksi ja yhteentoimivaksi kokonaisuudeksi**, joka lisää eri

viranomaisten keräämistä tiedoista saatavia synergiahyötyjä ja varmistaa yhteentoimivuuden digitaalisen tuotepassin kanssa. Tämän pitäisi osaltaan nopeuttaa vaatimustenvastaisten tuotteiden havaitsemista ja jäljittämistä asianomaisten viranomaisten toimesta. Sen myötä myös verkkomarkkinapaikoille tulisi mahdollisuus reagoida tehokkaammin uhkiin ja toteuttaa tuotteiden satunnaistarkastuksia.

Lisäksi komissio tuo markkinavalvontaviranomasten käyttöön uusia **tekoälypohjaisia hakurobotteja**. Saatavilla on jo *E-Surveillance Webcrawler*, jota käytetään ilmoittamaan uudelleen tarjolle tuoduista, Safety Gate -järjestelmässä jo luetelluista vaarallisista tuotteista ja tuottamaan automatisoituja poistamispyyntöjä. Komissio on kehittänyt hakurobotteja, joiden avulla voidaan tunnistaa ekosuunnittelu- ja energiamerkintävaatimusten vastaisia tuotteita. Komissio aikoo tuoda vuonna 2025 saataville hakurobotin, joka tekee verkkomarkkinapaikoilla automaattisia hakuja mahdollisesti vaatimustenvastaisista tuotteista.⁶⁹

Komissio

- priorisoi digitaalisen tuotepassin käyttöönottoa eri tuoteryhmissä; ensimmäinen työsuunnitelma hyväksytään huhtikuuhun 2025 mennessä
- pyrkii virtaviivaistamaan nykyisiä tietokantoja yhteentoimivaksi kokonaisuudeksi keskittyen ensivaiheessa vuoden 2025 alussa Safety Gate -järjestelmään ja tullialan riskienhallintajärjestelmään (CRMS2)
- tarjoaa edelleen markkinavalvontaviranomaisille *e-Surveillance Webcrawler* -palvelua vaarallisten tuotteiden uudelleen tarjolle tulon huomaamiseksi ja tuo käyttöön toisen hakurobotin uuden tarjonnan läpikäymiseen.

2.5. Kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisääminen, parempi tiedotus myyjille ja kannustimet vapaaehtoiisiin toimiin

Asiaa koskevan tietoisuuden lisääminen, valistus ja tiedotus ovat hyviä tapoja lisätä kuluttajien mahdollisuuksia tehdä omien etujensa ja arvojensa mukaisia valintoja. Ne ovat myös tuloksellisia keinoja hillitä myyjien halukkuutta sekaantua vaarallisten, väärennetyjen tai muutoin vaatimustenvastaisten tuotteiden kauppaan.

Komissio tukee monenlaisia toimenpiteitä kuluttajien valistamiseksi verkkokaupassa. Esimerkiksi kestävän kehityksen mukaisten tuotteiden ekosuunnitteluasetuksen nojalla asetettavat tekstiilien ja muiden tuotteiden ekosuunnitteluvaatimukset tulevat antamaan kuluttajille enemmän tietoa kestävään kehitykseen liittyvistä näkökohdista, kuten ympäristövaikutuksista, energiankäytöstä, korjattavuudesta ja käyttökestävyydestä. Lisäksi komissio tukee **asiantuntijoiden koulutusta jäsenvaltioissa ConsumerPRO-kuluttajansuojakoulutusohjelman** seuraavassa vaiheessa, jotta kuluttajajärjestöt voivat tarjota ruohonjuuritasolla henkilökohtaisempaa neuvontaa kestävästä ostotottumuksesta.

Lisäksi komission ehdottamalla CountEmissions EU -asetuksella⁷⁰ pyritään lisäämään läpinäkyvyyttä tuotetoimitusten ympäristöjalanjäljen suhteen vahvistamalla yhteiset säännöt toimitus-, kuljetus- ja jakelupalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskentaa varten.

Euroopan kuluttajakeskusten verkosto (ECC), jota komissio oli mukana perustamassa, on viimeisten 20 vuoden ajan valistanut EU:n kuluttajia heidän oikeuksistaan sisämarkkinoilla

⁶⁹ Sen on määrä käydä läpi tuotetarjontaa ja kuluttaja-arvioita käyttämällä markkinavalvontatarkastajien valitsemia avainsanoja, jotka viittaavat mahdolliseen vaatimustenvastaisuuteen, ja laatia luetteloita mahdollisesti vaatimustenvastaisista tuotteista.

⁷⁰ [Liikenteen päästöjen laskeminen – ”CountEmissions EU”](#).

ja auttanut heitä ratkaisemaan rajat ylittäviä riita-asioita.⁷¹ ECC-verkosto tehostaa tiedotuskampanjoitaan kuluttajien oikeuksista, mahdollisista riskeistä ja oikeussuojamekanismeista verkkokaupassa **keskittyen EU:n ulkopuolisiin myyjiin**. Kampanjoissa voitaisiin tehdä yhteistyötä myös verkkomarkkinapaikkojen kanssa.

EU:lla on myös useita muita toimintakehyksiä, jotka koskevat verkkomarkkinapaikkojen ja muiden verkkoalustojen, kansalaisyhteiskunnan ja elinkeinoelämän tietoisuuden lisäämistä näistä asioista, keskinäistä avunantoa ja vapaaehtoisia toimia. Näitä ovat esimerkiksi Product Safety Pledge+⁷², jossa on mukana 11 alustaa, tuoteväärennösten torjuntaa koskeva yhteisymmärryspöytäkirja, jossa on allekirjoittajina verkkomarkkinapaikkoja ja tunnettuja tuotemerkkejä, sekä alun perin terroristiseen verkkosisältöön keskittynyt EU Internet Forum, jonka puitteissa on toimintaa myös liittyen huumeiden verkkokauppaan. Osana tätä toimintaa on laadittu muun muassa huumausaineiden verkkokaupan torjuntaa koskeva tietopaketti, joka sisältää tutkittua tietoa huumeiden verkkokauppaan liittyvistä avainsanoista ja taktiikoista.

Komissio

- tukee muun muassa Euroopan kuluttajakeskusten verkoston (ECC) kautta uusia tiedotuskampanjoita, joissa keskitytään EU:n ulkopuolisiin myyjiin
- tukee ConsumerPro-ohjelman kautta kuluttajansuojan ammattilaisten koulutusta jäsenvaltioissa, jotta kuluttajille voidaan tarjota enemmän henkilökohtaista neuvontaa
- kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia hyväksymään ehdotetun CountEmissions EU -asetuksen
- tukee jatkossakin verkkomarkkinapaikkojen ja muiden sidosryhmien vapaaehtoista yhteistyötä ja kannustaa siihen eri yhteyksissä, esimerkkeinä Product Safety Pledge+, tuoteväärennösten torjuntaa koskeva yhteisymmärryspöytäkirja ja EU Internet Forum.

2.6. Kahdenvälinen yhteistyö ja kansainväliseen kauppaan liittyvät näkökohdat

Komission tässä tiedonannossa esiin tuomat huolenaiheet, jotka liittyvät arvoltaan vähäisiin tuontilähetysiin, ovat yhteisiä koko maailmalle. Muut lainkäyttöalueet selvittelevät tai ovat jo ottaneet käyttöön toimenpiteitä, esimerkiksi alentaneet tai poistaneet arvoltaan vähäisiä tuontilähetyskoskevien tullitariffipoikkeusten kynnysarvoja, ottaneet arvoltaan vähäisiä lähetyskoskevien arvonlisäverotuksen piiriin tai tiukentaneet verkkokaupan alustoja koskevia omia sääntelykehyksiään.

Myös EU:n ulkopuolista maista toimivien myyjien valistaminen on erittäin tärkeää. Esimerkiksi Kiinasta tuotavien tuotteiden suuren määrän vuoksi komissio jatkaa SPEAC-hankkeessa (*Safe non-food Consumer Products in EU and China*) kiinalaisille yrityksille suunnattua EU:n tuoteturvallisuussääntöjä koskevaa tiedotus- ja koulutustoimintaa. Hankkeessa on ollut yli 800 000 osallistujaa vuodesta 2021.

Euroopan komission oikeus- ja kuluttaja-asioden pääosasto ja Kiinan kansantasavallan yleinen tullihallinto ovat sopineet **tuoteturvallisuusyhteistyötä koskevasta hallinnollisesta järjestelystä** ja siihen liittyvästä toimintasuunnitelmasta, joka koskee verkossa myytävien kulutustavaroiden (muiden kuin elintarvikkeiden) turvallisuutta.

Samalla komissio on aina valmis eurooppalaisia kuluttajia ja yrityksiä suojellakseen ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin ja varmistamaan, että EU:n normeja noudatetaan.

⁷¹ https://commission.europa.eu/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/resolve-your-consumer-complaint/european-consumer-centres-network-ecc-net_fi.

⁷² [Product safety pledge - European Commission](#).

Jos tietty EU:n tuotannonala esittää riittävästi näyttöä siitä, että polkumyynnillä tai vientituella tapahtuva tuonti aiheuttaa vahinkoa, komissio tarkastelee käytettävissä olevia vaihtoehtoja, myös kaupan suojatoimien puitteissa. Lisäksi komissio arvioi asiaa koskevien sääntöjen valossa kaiken näytön laittomien valtiontukijärjestelmien olemassaolosta, erityisesti tuotteiden vientituista ja EU:ssa tarjottaville asiaanliittyville palveluille myönnettävistä tuista. Tässä yhteydessä komissio harkitsee kaikkia kansainvälisten sääntöjen ja EU:n lainsäädännön mukaisia korjaavia toimenpiteitä.

Komissio

- jatkaa kahdenvälistä yhteistyötä tuontituotteiden lähtömaiden kanssa; tässä yhteydessä komissio pyrkii lisäämään EU:n ulkopuolelta toimivien myyjien tietoisuutta EU:n tuoteturvallisuussäännöistä, jatkaa kahdenvälistä yhteistyötä EU:n ulkopuolisten maiden viranomaisten kanssa sekä järjestää asiaan liittyvää koulutusta
- arvioi kaiken mahdollisen näytön, jota saatetaan saada polkumyynnin tai laittomien tukijärjestelmien olemassaolosta EU:n ulkopuolisissa maissa.

3. PÄÄTELMÄT

Puheenjohtaja Ursula von der Leyen ilmoitti heinäkuussa 2024 komission yhdeksi ensisijaiseksi tavoitteeksi puuttua ”sähköisen kaupankäynnin alustoihin liittyviin ongelmiin sen varmistamiseksi, että kuluttajat ja yritykset hyötyvät tasapuolisista toimintaedellytyksistä, jotka perustuvat tehokkaaseen tulli-, vero- ja turvallisuusvalvontaan sekä kestävyysstandardeihin”.⁷³ Tässä tiedonannossa komissio esittää kattavan EU:n keinovalikoiman, johon sisältyy muun muassa joukko koordinoituja toimia tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Toimien kiireellisyyttä korostaa EU:hun tuotujen vaatimustenvastaisten tuotteiden äkillinen lisääntyminen, niiden kuluttajille ja yrityksille aiheuttamat haitat, niiden vaikutus ympäristöön sekä jäsenvaltioiden viranomaisiin kohdistuva rasitus.

Komissio korostaa, että tarvitaan yhteisiä ja kiireellisiä toimia, joille on saatava neuvoston ja Euroopan parlamentin, jäsenvaltioiden ja niiden kansallisten viranomaisten sekä alan vastuullisten toimijoiden, kuluttajajärjestöjen ja kansainvälisten kumppaneiden aktiivinen tuki.

Komissio arvioi vuoden kuluessa tässä tiedonannossa ilmoitettujen toimien vaikutusta. Tulosten perusteella ja jäsenvaltioiden asianomaisia viranomaisia ja sidosryhmiä kuullen komissio harkitsee, ovatko nykyiset toimintakehykset ja valvontatoimet, joita sovelletaan suoraan kuluttajille EU:ssa EU:n ulkopuolelta toimitettaviin tuotteisiin, riittäviä vai tarvitaanko lisätoimia ja ehdotuksia EU:n sääntöjen johdonmukaisen täytäntöönpanon ja niiden noudattamisen tehokkaan valvonnan varmistamiseksi.

⁷³ [Poliittiset suuntaviivat 2024–2029 | Euroopan komissio.](#)